Տարեկան 10 բուբլի, վեց ամսով 6 բուբլի, 3 ամսով, երեք բ. 50 կ.
Արտասահմանում 1 բ., տարեկան 5 բուբլի։
Բաժանորդագրություններ ընդունվում միայն սկզբից։

Редакторъ-Издатель Тигранъ Арцруни. Редакція «Нор-Дары».
Адр. Tiflis. Rédaction «Nor-Dar».

Объявленія 2-ро: Отношенія редакціи къ авторамъ и корреспондентамъ: 2 к. съ строки (петитъ) за 1-е, 9-го и 11-е мѣсто (петитъ или его мѣста) за 9-го и 11-е.

№ 154 ВОСКРЕСЕНЬЕ 2 Октября 10 Сентября

1890

Воскресенье 10 Сентября ВОСКРЕСЕНЬЕ 10 Октября № 154

ՆՈՐ-ՕՐ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՂՎԱՅ ՀԱՅՈՑ ՎԱՆՔԻ ԳԱՂՈՒԹԱՎՈՐ ԵՒ ՀԱՅԱԲՆԱԿ ԱՂՋԻԿՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի տօնին առթիւ Վանի Հայոց Ազգային Ժողովը ընդունելով Վանի Հայոց Առաջնորդարանի առաջարկութիւնը, որ Վանի Հայոց Ազգային Ժողովի անդամներ ընտրուելու համար պէտք է ունենան առնուազն 25 տարեկան հասակ, որոշեց՝ որ Վանի Հայոց Ազգային Ժողովի անդամներ ընտրուելու համար պէտք է ունենան առնուազն 25 տարեկան հասակ։

Վանի Հայոց Ազգային Ժողովի նախագահ՝ Ս. Վրդ. Ալեքսանեան։

Վանի Հայոց Ազգային Ժողովի քարտուղար՝ Ս. Վրդ. Ալեքսանեան։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

Ս. Էջմիածնի Մայր Աթոռ Հայոց Կաթողիկոսարանի Տեղապահ՝ Գերապատիւ Տ. Գէորգ Եպիսկոպոս Տէր-Մովսիսեան։

Ս. Էջմիածնի Մայր Աթոռ Հայոց Կաթողիկոսարանի Քարտուղար՝ Տ. Գրիգոր Վրդ. Ալեքսանեան։

Ս. Էջմիածնի Մայր Աթոռ Հայոց Կաթողիկոսարանի Գանձապահ՝ Տ. Գրիգոր Վրդ. Ալեքսանեան։

Ս. Էջմիածնի Մայր Աթոռ Հայոց Կաթողիկոսարանի Գանձապահ՝ Տ. Գրիգոր

ՊԱՏՄՎԱԾՔ ՀԱՅՈՑ ՀԻՆ ԺԱՄԵՐԻՑ

(Թարգմ. տպ. Ա. Ղազարյանի)

Ա. Նալբանդյան

Ամբողջ ամառ ես ու Ջալոն ամեն օր գնում էինք Ղարաքիլիսա, որ մոտ է Ղարաքիլիսայի ամրոցից։ Ամրոցի ներսում ոչ մի տուն չկար, միայն մի մեծ եկեղեցի կար, որ ամբողջ ամրոցի հետ միասին ավերակ էր դարձել։ Ամրոցի պարիսպները, որ ամենուրեք քանդված էին, ցույց էին տալիս, որ ամրոցը շատ մեծ է եղել։ Ամրոցի ներսում ամենուրեք ավերակներ էին, որոնց մեջ ոչխարներ էին արածում։ Ամրոցի ներսում ամենուրեք ավերակներ էին, որոնց մեջ ոչխարներ էին արածում։ Ամրոցի ներսում ամենուրեք ավերակներ էին, որոնց մեջ ոչխարներ էին արածում։

ՂՈՀՈՋՈՆՈՋ

Վերոնշյալ ՀԱՄՈՎԱՏ — Ի՞նչպես է ձեզ հետ, ընկեր Ղոհոջոնոջ, որ այդքան ժամանակ չենք տեսել ձեզ մեր ժողովներում։

Ղոհոջոնոջ. — Ես հիվանդ էի, ընկերներ, ուզում էի գալ, բայց չկարողացա։ Ինձ ամեն կողմից հալածում են, ամեն տեղ ինձ հետապնդում են, ինձ ոչ մի տեղ հանգիստ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ապրել, ուզում եմ աշխատել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ հանդիպել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ խոսել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ ժողովներ անել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ ճաշել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ գինի խմել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ պարել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ երգել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ ծիծաղել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ լաց լինել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ ապրել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ մեռնել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ հարություն առնել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ երկինք գնալ, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ դժոխք գնալ, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ դրախտ գնալ, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ աստված տեսնել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ սատանա տեսնել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ հրեշտակներ տեսնել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ դևեր տեսնել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ ոգիներ տեսնել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ ուրվականներ տեսնել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ հրաշքներ տեսնել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ սքանչելիքներ տեսնել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ հրաշալիքներ տեսնել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ զարմանալիքներ տեսնել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ հիացմունքներ տեսնել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ ապշեցուցիչ բաներ տեսնել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ անհավատալի բաներ տեսնել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ անհնարին բաներ տեսնել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ անկարելի բաներ տեսնել, բայց ինձ չեն թողնում։ Ես ուզում եմ ընկերների հետ անհեթեթություններ

ՆԵՐՍԻՍԵԱՆ ՀԱՅՈՑ ՀՈԳԵՒՈՐ ԴՊՐՈՑԻ

Հոգաբարձական խորհրդարանում հոկտ. ամսի 24-ին, երեկոյեան 8 ժամին, լինելու է ԱՃՈՒՐԴ (առանց կրկնաճրդի) կապալով տալու ալժմեան գալրոցի ներքնայարկի չորս խանութները, որոնք գտնուում են 3 Ալէքսանդրեան թաղում Հին Պօստի փողոցում։ Պայմանաթուղթը կարելի է կարդալ հոգաբարձութեան գիւանատան մէջ ամեն օր, բացի կիրակի և տօն օրերից, ցերեկուայ ժամը 10-ից մինչև 12-ը

Հոգաբարձու Եւանգուլեան.

(81) 3—2

Կարդալով «Արարատի» օգոստոս ամսուայ համարում Նորին Վեհափառութեան Սրբազնագոյն Կաթողիկոսի հրամանը, որով իմ գեղագրած հրատարակութիւնս՝ «Հայկական նշանագրեր և ծալկագրեր ձեռագործի համար» ընդունւում է հայոց բոլոր օրիորդաց ուսումնարաններում որպէս ձեռնարկ, ուստի յարգելի ուսուցչուհիներից և ուսուցիչներից խնդրում եմ հարկաւոր քանակութեամբ ստանալու համար դիմել՝ Въ С-Петербургѣ, Невскій пр., въ Армянскую церковь, В. Варданянцу.

Միևնոյն ժամանակ աշակերտուհիների համար միայն ձեռնարկի գինը կ'լինի ճանապարհածախսով 40 կոպ. փոխանակ 50 կոպէկի առանց ճանապարհածախսի։

Վարդան Վարդանեան

3—2

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐ

Երկու սեռի անձանց համար

ԻՆՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

Առևտրական կուրսերի նպատակն է՝ մասնագիտական առևտրական կրթութիւն տալ երկու սեռի անձանց և պատրաստել գործնական ճանապարհով հմուտ հաշուապահներ։ Աւարտողները ստանում են *ատեստատներ*։

Աւանդելի առարկաները սրանք են՝ 1) Առևտրական Տնտեսութիւն, 2) Առևտրական Թուաբանութիւն, 3) Հաշուապահութիւն (պարզ, կրկնակի և բոնկային), 4 Թուաբանութիւն համրիչի վրայ, 5) Առևտրական Թղթակցութիւն, 6) Առևտրական և մուրհակի կանոնադրութիւն, և 7) գեղագրութիւն։

Ուսումը սկսուելու է սեպտեմբերի 15 ից։ Ընդունելութիւնները սեպտեմբերի 1-ից ամենայն օր, երեկոյեան 4-ից մինչև 8 ժամը, կուրսեր հիմնողի բնակարանում, Սօլօլակում Նագորնայա փողոցի վրայ, Ալէքսանդր Փրիդօնովի տանը № 9, դեղատան դիմաց։ Ծրագիրն ու կանոնները կարելի է ստանալ ԶՐԻԱՊԵՒ եղբ. Ծովիանովների բանկային գրասենեակում և կուրսեր հիմնողի բնակարանում։ Օտարաքաղաքացիները դիմում են կուրսերի հիմնողին.—въ Тифлисѣ. С. П. Манузьянцу

20—2 0 (չոր. ուր.)

BATEAUXY VAPEUR FRANÇAIS A. PAQUET ET C-IE.

ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ՆԱԻԱԳՆԱՑՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ն. ՊԱԿԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Ուղիղ և կանոնաւոր նաւագնացութիւն Մարսէյլից Բաթումի երկու շաբաթը մի անգամ, չորեքշաբթի օրերը, սկսած չորեքշաբթի, ապրիլի 4/16-ից և Բաթումից Մարսէյլ, մտնելով Տրապիզոն, Սամսոն, Կ. Պօլիս երկուշաբաթը մի անգամ, հինգշաբթի օրերը։

ԲԱԹՈՒՄԻՑ ԳՆՈՒՄ ԵՆ

Հինգշաբթի 11/23 հոկտեմբերի	չուկնաւ	«Սիրկասի»	կապիտան Բօչէլ
» 25 հոկտեմբերի 6/ նոյեմբերի	»	«Միջերկրական»	» Ժիրաէն
» 8/20 նոյեմբերի	»	«Ասիա»	» Գարբիել
» 22 նոյեմբերի /4 դեկտեմբերի	»	«Սիրկասի»	» Բօչէլ

և այդպէս երկու շաբաթը մի անգամ։

Բաթումից Պարիզ ուղիղ հաղորդակցութեան տոմսակները սովորական գնից զիջումով։

Տեղեկութիւնների համար բեռների և ճանապարհորդների մնթող բարեհաճեն դիմել ընկերութեան գործակալներին—Բաթումում չի Ռ.Ռ.Ա.ՆիՕՆԻՆ, Նաբէրեժնայա, Թիֆլիսում՝ պ. Վիկտոր դ'Աբնօին Մին փողոց, գեներ. Տէր Աստուածատուրեանի նախկին տունը։ 10—3

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

(Հէ-սէոսյին գորձակալութիւնից)

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 9 հոկտեմբերի. — Գլխաւոր ինժեներային վարչութեան ինժեներային մասնաժողովի անդամ գեներալ Զաբօտկինը ինժեներային մասի ընդհանուր տեսչի պաշտօնակատար է նշանակուած։

«Новости»-ն հաղորդում է, որ բոլոր նահանգական զէմստվային վարչութիւններին առաջարկուած է առաջիկայ հերթական ժողովներում կանոնների ծրագիր մտցնել անասնաբուժական-առողջապահական վերահսկողութեան մասին, որ պէտք է լինի նահանգի այն բոլոր տեղերում, որտեղ կենդանիների հում նիւթեր են հաւաքւում և մշակւում։

ՊԱՐԻԶ.—Պատգամաւորների ժողովին ընդհանուր մաքսային սակագին է առաջարկուած։ Գիւղատնտեսական բերքերը օտարերկրեայ պետութիւնների հետ համաձայնութեան չեն ենթարկուել, իսկ մի քանի հում բերքեր, բուրդը և չմշակուած կաշիները ընդհանուր արտօնական պայմաններով թոյլ կը տրուին ներմուծելու։

Խմբագիր-հրատարակիչ՝

ՍՊԱՆԴԱՐ ՍՊԱՆԴԱՐԵԱՆ։

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

ՇՈՓԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

I Սև ծովի վրայ

Բաթումից գնում են՝

Երեքշաբթի օրերը, երեկոյեան ժ., ուղիղ գծով, Սուխումի և Նովօրօսիյսկի վրայով։

Հինգշաբթի՝ երեկոյեան 4 ժամին ուղիղ գծով, Նովօրօսիյսկի վրայով։

Շաբաթ՝ օրերը՝ երեկոյեան 8 ժամին, չոլնանաւու գծով, բոլոր նաւահանգիստներով։

Երկուշաբթի՝ երեկոյեան 7 ժ. արտասահմանեան գծով, դէպի Կ. Պօլիս

Բաթումի գալիս են

Երկուշաբթի օրերը՝ առաւօտեան ուղիղ գծով, Կերչի և Սուխումի վրայով։

Չորեքշաբթի օրերը՝ առաւօտը, ուղիղ գծով, Կերչի և Նովօրօսիյսկի վրայով։

Ուրբաթ օրերը՝ երեկոյեան, չրչանաւու գծով։

Կիրակի օրերը՝ առաւօտը Կ. Պօլսից։

Ծանուցանէ. Ուղիղ գծով եկող այն նաւերը, որոնք վերադարձին մտնում են Սուխում և Նովօրօսիյսկ, Նովօրօսիյսկից դուրս կը գան երեկոյեան ժամը 1-ին, որպէս զի Նովօրօսիյսկի երկաթուղու գալուն յարմարին։

Փոթի գալիս են

Սուխումից՝ երեքշաբթի օրերը։

Բաթումից՝ հինգշաբթի, չորեքշաբթի, երկուշաբթի, երեքշաբթի և ուրբաթ օրերը։

Փոթիից գնում են

Բաթում՝ հինգշաբթի օրերը։

Սամսօն՝ ուրբաթ օրերը։

II Կասպից ծովի վրայ

Բաղուից գնում են

Դերբէնդ, Պետրովսկ և Ամուրահան՝ չորեքշաբթի, ուրբաթ և չորեքշաբթի օրերը, ցերեկը ժամը 1-ին։

Ուզուն-Ադա՝ չորեքշաբթի և ուրբաթ օրերը, երեկոյեան ժամը 5-ին։

Լենքօրան, Աստարա և Էնզէլի՝ երկուշաբթի օրերը, ցերեկը ժամը 1-ին։

ԵՐԿԱԹՈՒՂՈՒ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

I Անդրկովկասեան երկաթուղի

Գնացքը Թիֆլիս-ից է

Բաքուից,	պօստ.	11 ժ. 8ր. եր.
Բաղուից,	»	7 ժ. 40 ր. առ.
Բաթումից,	մար. ապ.	8 ժ. — ր. առ.
Գանձակից,	»	8 ժ. 20 ր. եր.

Գնացքը Թիֆլիսից է գնում

Բաքուն,	պօստային.	8 ժ. 40 ր. առ.
Բաղու,	»	12 ժ. 8 ր. գիշ.
Բաթումն,	մար. ապ. գն.	3 ժ. 10 ր. ե.
Գանձակ,	«	9 ժ. 45 ր. առ.

II Անդրկասպեան երկաթուղի

Ուզուն-Ադայից գնում է 6 ժ. 40 ր. եր.

Ուզուն-Ադա գալիս է 7 ժ. 48 ր. առ.

Ուզուն-Ադայից գնացքը գնում է և գալիս երեքշաբթի և չորեքշաբթի օրերը։

Սամարղանդ գնացքը գալիս է և գնում է ուրբաթ և երեքշաբթի օրերը։

I Բօստով-Վլադիկաւկազի երկաթ.

Վլադիկաւկազից գնում է	9 ժ. 30 ր. առ.
Բօստով գալիս է	8 ժ. 48 ր. առ.
Բօստովից գնում է	7 ժ. 28 ր. ցեր.
Վլադիկաւկազ գալիս է	7 ժ. — ր. եր.

Երթևեկութիւն Թիֆլիս Վլադիկաւկազի միջև մինչև նոյեմբերի 1-ը։

Թիֆլիսից գնում են՝

Հինգշաբթի առաւօտեան ուղեկից փակ կառքերը, առ. 7 ժամին, դիշերում է Գուդաուր կայարանում և մնալ օրը երեկոյեան ժամը 5-ին հասնում Վլադիկաւկազ։ Նոյնպէս Թիֆլիսից գնում են առաւօտեան ժամը 9-ին, դիշերում Մլէթում և մնալ օրը երեկոյեան ժամը 8-ին հասնում Վլադիկաւկազ։

Վերջին հոգեւոր ուղեկցող օմնիբուսները գնում են երեկոյեան ժամը 4-ին, և առանց դիշերելու կայարաններում, մնալ օրը երեկ. ժամը 8-ին հասնում է Վլադիկաւկազ։ Երկրորդ անգամ դուրս է գալիս երեկ. ժամը 5-ին և նոյնպէս առանց դիշերելու մնալ օրը երեկ. 8 ժամին հասնում է Վլադիկաւկազ։

Վլադիկաւկազից դուրս են գալիս

Հինգշաբթի առաւօտեան ուղեկցող փակ կառքերը առաւօտեան ժամը 7-ին դիշերում են, պասանաուր կայարանում և մնալ օրը երեկոյեան ժամը 6-ին հասնում Թիֆլիս։ Մնալը գուրս գալիս առաւօտեան 9 ժամին, դիշերում է Մլէթում և մնալ օրը երեկոյեան 8 ժամին հասնում է Թիֆլիս։

Վերջին հոգեւոր ուղեկցող օմնիբուսը երեկոյեան ժամը 4-ին, դիշերը չէ կանգ առնում և մնալ օրը երեկոյեան 7 ժամին հասնում է Թիֆլիս, մնալը գուրս է գալիս երեկոյեան 5 ժամին, առանց դիշերելու, մնալ օրը երեկոյեան 9 ժամին 50 ր. հասնում է Թիֆլիս։

ԱՅԱՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Լոյս տեսաւ

„ԶԱՐԿԵԱՐԻ ՔՆԱՐԸ“

խորագրով քառասփիւռնիները։ Գինը է, ճանապարհածախքով, 60 կոպ.։ Դիմել հագու. Священнику Григоріанцъ, Баку.

4—4

ՍԱՆՏԱԼ ՄԻԴԻ

(SANTAL MIDY)

Պարիզի դեղագործի պատրաստած—թոյլատրուած է Ռուսիայում։

Մաքուր սանդալի էսէնցիան, որ պարունակւում է այս կապսիլների մէջ, բժիշկները խորհուրդ են տալիս գործածել հանօրքէի դէմ (ծածուկ հիւանդութիւն), բալզամ-կապայի և կուբէբայի փոխարէն։ Սա աւելի արագ է ներգործում, ստամոքսը չէ վերնեցնում, ամենափոքր հոտ անգամ չէ առաջացնում և յոգնացնում է սրտի խառնելը և կլթիկը . . . . . .

Պահեստն է Ռուսիայի գլխաւոր դեղատներում։

(M.)

33—26

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 9-го Октября 1890 г. Կաւկազ լրագրի գրասենեակի Տպարան Типографія конторы газеты Кавказъ, Гол. пр., д Читахова.